

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chelmitkowski
za wszelkie inne działy odpowiada Edmund Rakowski, wszyscy w Poznaniu.

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70

Redaktor: Bohdan Jarochoński

Nr. 396

Poznań, środa dnia 30 sierpnia 1933

Rok XXVIII

Zmiana uposażeń urzędniczych?

Nowa ustawa ma być ogłoszona przed 1 października rb.

Warszawa, 30. 8. (Tel. wł.). — Wśród dekretów prezydenta R. P., które mają się ukazać przed zwołaniem sesji jesiennej, m. in. ma się znaleźć dekret o zmianie ustawy uposażeniowej urzędników państwowych. Prace przygotowawcze do wydania tego dekretu zostały już ukończone.

Dekret przewidywałby skasowanie obliczania pensyj na podstawie punktów, wprowadzając stałe uposażenia urzędnicze. Według obiegających pogłosek, pensje urzędnicze byłyby podzielone na 15 kategorii bez szczebli. Urzędnicy mieliby otrzymać specjalny dodatek funkcyjny. Oczywiście, emerytury urzędnicze wypadłyby mniej korzystnie aniżeli obecnie. Obliczany byłby bowiem od zmniejszonych pensyj, nie biorąc pod uwagę dodatku funkcyjnego. Urzędnicy dzieliliby się na dwie kategorie: na kawalerów i żonaty. Urzędnicy z rodzinami, posiadający co najmniej jedno dziecko, otrzymywaliby dodatek rodzinny. Dotychczas dodatek taki wypłacano zależnie od posiadanych dzieci. W przyszłości liczba dzieci nie wchodziłaby w rachubę.

Wyrok śmierci

Wilno, 29. 8. (PAT). Przed sądem doraźnym stanął dziś w Wilnie 21-letni robotnik Juljan Suckiel pod zarzutem zamordowania w okolicy Wilna w celach rabunkowych kowala Prąwickiego. Oskarżony starał się zwinąć winę na 2 inne osoby, które miały go namówić do popełnienia zbrodni. Sąd skazał Suckiela na karę śmierci przez powieszenie.

Obrona wniosła do Prezydenta R. P. prośbę o ulaskawienie.

Wypadek na stacji w Jastarni

Gdynia, 29. 8. (Tel. wł.). Wczoraj wieczorem na stacji kolejowej w Jastarni usiłowała wskoczyć do jadącego już pociągu 50-letnia Zofja Jurkiewiczowa, żona urzędnika ubezpieczenia ogniowego z Torunia. Pani Jurkiewiczowa wpadła pod koła pociągu, które odcięły jej prawą nogę powyżej kostki. Nieszczęśliwą niezwłocznie przewieziono do szpitala w Gdyni, gdzie jeszcze w nocy dokonał operacji dr. Maciejewski.

Obecnie p. Jurkiewiczowa jest przytomna i życiu jej nie grozi niebezpieczeństwo. S. B.

Wyrok na Hałasa został zatwierdzony

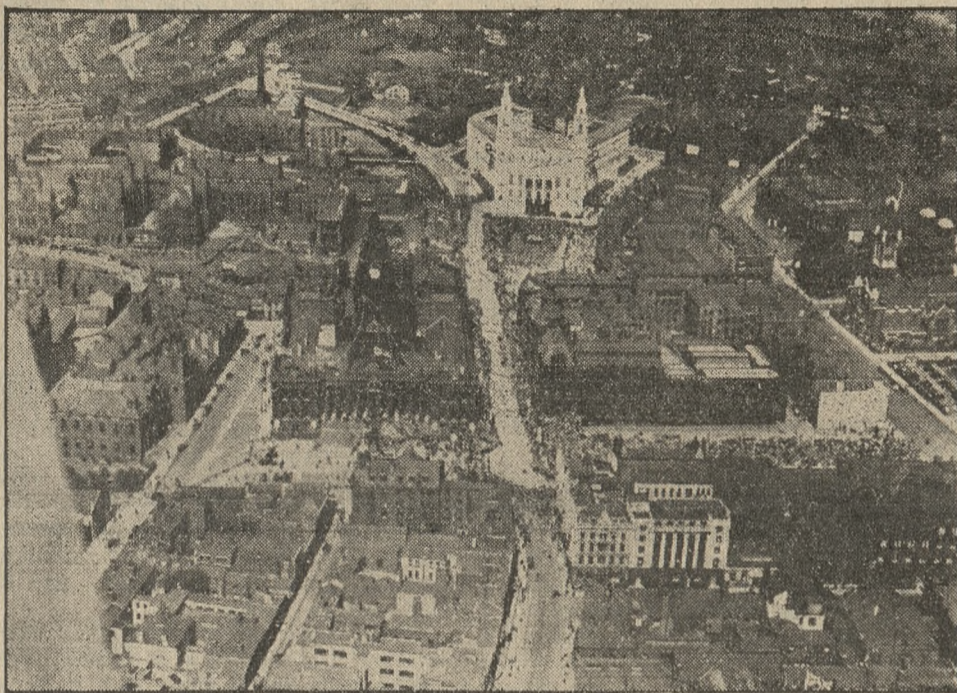
Zabójcę ziemianina Jankowskiego sąd wykluczył z korpusu oficerskiego

Warszawa, 30. 8. (Tel. wł.). W dniu wczorajszym przed Sądem Najwyższym toczyła się sprawa kasacyjna Hałasa, który zamordował przed laty w Poznaniu szwagra swego Jankowiaka. Wyrok opiewający na dożywotnie więzienie, został zatwierdzony.

W sferach urzędniczych twierdzą, że nowa ustawa wydana będzie przed 1 października i że od tej daty miałyby wejść w życie. Dla pewnych kategorii stabilizacja pensyj urzędniczych oznaczałaby obniżenie dotychczasowych płac. Pogłoski o wydaniu tego dekretu

kursują bezustannie i nie są dotychczas zaprzeczone przez czynniki miarodajne w formie kategorycznej. (w)

Warszawa, 30. 8. (Tel. wł.). — Na temat zmiany uposażenia urzędniczego w sferach rządowych ścierają się dwa prądy.

Król angielski Jerzy V uczestniczył ostatnio w uroczystości poświęcenia i otwarcia nowego gmachu ratuszowego w Leeds. Na powyższej fotografii zdjęcie miasta Leeds z lotu ptaka; w głębi nowy ratusz.

Z jednej strony wysuwa się projekt mechanicznego obniżenia poborów o 10 do 15 proc. Projekt ten ma jednak wielu przeciwników, którzy twierdzą, że w chwili obecnej obniżka uposażeń urzędniczych musi wywołać słuszne rozgoryczenie wśród tysięcy pracowników państwowych. Drugi pogląd reprezentowany jest przez zwolenników przeprowadzenia redukcji urzędników państwowych. Redukcja wynosiłaby również 10 do 15 proc. pracowników państwowych zarówno kontraktowych jak i etatowych. Nie miałyby to być jednak redukcja mechaniczna i nie we wszystkich ministerjach liczba zredukowanych wynosiłaby 10 proc. W niektórych ministerjach byłaby ona mniejsza, zależna od możliwości ministerjum oraz od ilości załatwianych spraw.

Wiadomości o tych zamierzeniach rządowych wywołały w sferach urzędniczych zrozumiały niepokój, zwłaszcza, że pogłoski o redukcji pojawiają się również na łamach prasy i nie są ani zaprzeczane ani też wyjaśniane. (w)

Utworzenie milicji w Austrii

Wiedeń, 29. 8. (PAT). Według doniesień tutejszej prasy, zapowiedziane przez ministra wojny Vaugoina stworzenie stałej milicji austriackiej zostanie urzeczywistnione już w najbliższym czasie. Wkrótce ogłoszony też będzie pobór do milicji.

W związku z tem „Reichspost“ podaje, że prowadzone oddawna rokowania dyplomatyczne doprowadziły do uzgodnienia poglądów co do austriackiego projektu stworzenia milicji, który to projekt został przez rządy przyjęty.

Straszna katastrofa dwóch expressów

Jeden wykoleił się we Francji, a drugi spadł do rzeki w Stanach Zjedn. — Wiele osób zabitych i ranionych

Paryż, 29. 8. (Tel. wł.) Pociąg pospieszny Royan — Paryż, który miał przybyć do Paryża o godz. 19 wiecz., wykoleił się dziś w pobliżu Meigne le Vicomte w odległości około 50 km.

Choroba b. ministra Greya

London, 29. 8. (PAT). Lord Grey, b. min. spr. zagr. Anglii w latach 1905 do 1916, autor słynnej deklaracji politycznej, uchwalonej przez Izbę Gmin bezpośrednio przed wypowiedzeniem wojny Niemcom przez Wielką Brytanię — od kilku dni leży poważnie chory w swej rezydencji Fallodon w Nortumberland.

od stacji Saumur. Przyczyną katastrofy nie zostały dotychczas stwierdzone. Lokomotywa i sześć wagonów wyskoczyło z szyn, przyczem dwa ostatnie wagony przewróciły się. Kierownik parowozu poniósł śmierć na miejscu. Zwłoki jego znaleziono wśród rozbitych szczątków lokomotywy. 31 osób, wtem przeważnie pasażerowie odnieśli mniej lub więcej ciężkie obrażenia. Wszystkich musiano odwieźć do pobliskich szpitali.

Ruch kolejowy na powyższej linii został przerwany.

Nowy Jork, 29. 8. (Tel. wł.) Jak donoszą z Nowego Meksyku, ostatniej nocy w pobliżu stacji Tucumari uległ katastrofie ekspress, kursujący po-

między Los Angeles i Chicago. W chwili przejazdu przez most pociąg nagle się wykoleił, przyczem lokomotywa i 6 wagonów spadło do rzeki. Dotychczas wydobyto 6 zabitych i 40 rannych.

Katastrofa spowodowana została — według dotychczasowych dochodzeń — przez ostatnie długotrwałe deszcze, które rozluźniły tor na moście.

Dolar i funt

Paryż, 29. 8. (PAT). Na dzisiejszej giełdzie dolar znowu doznał zniżki i osiągnął kurs 17,73. Równocześnie spadł kurs funta szt. do 81,30 fr.

Wszystkie akcje i renty uległy zwy-

Wielki pożar rafinerji nafty w Drohobyczu

Pali się zbiornik zawierający 50 wagonów benzyny

Borysław, 29. 8. (PAT). Dziś o godz. 20.30 wybuchł w rafinerji nafty w Drohobyczu pożar. W tej chwili, tj. o godz. 21, pożar rozszerza się coraz bardziej.

Wszystkie oddziały straży pożarnej z całego Zagłębia naftowego są czynne przy gaszeniu ognia.

Borysław, 29. 8. (PAT). Według ostatnich wiadomości, pożar rafinerji nafty powstał wskutek pęknięcia kotła. W płomieniach znajduje się zbiornik, zawierający 50 wagonów benzyny.

Zagrożone są sąsiednie zbiorniki, mieszczące około 200 wagonów benzyny.

Co pozostało z praskiego ghetta

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego”).

Praga, w sierpniu.

W wielkim półkolu nad Wełtawą, odgraniczającym Stare Miasto od reszty Pragi, rozciąga się charakterystyczna dzielnica, Józefowem zwana. Jest to miejsce, na którym niegdyś znajdowało się słynne praskie ghetto. Znikło ono prawie w roku 1848, kiedy to granice żydowskiego miasta i innych dzielnic zostały zniesione, jednakże pod względem architektonicznym, utrzymało się aż do początków naszego stulecia.

Z ghetta pozostało bardzo mało: żydowska synagoga, żydowski ratusz i stary żydowski cmentarz, do którego przylega żydowskie muzeum.

Odnowiona synagoga znajduje się przy starym ratuszu, na którym obok zegara zwykłego jest i stary zegar żydowski (wskazówki posuwają się w lewą stronę i cyfry tarczy zegarowej idą w odwrotnym kierunku). Jest to stara budowla z gotyckim szczytem, mała, prosta, niska. Powstała w połowie trzynastego stulecia. Prowadziło do niej jedenaste schodów, schodzących pod ziemię, ponieważ wysokość wszelkich budowli żydowskich ponad powierzchnią ziemi była ściśle określona. Dwunastoma wąskimi oknami wnika do synagogi światło dzienne; dwanaście było bowiem pokoleń Izraela. Z korytarza, otaczającego miejsce modlitwy, prowadzi kilka ciasnych otworów; za temi okienkami kobiety żydowskie słuchały śpiewu ponurych psalmów, ubolewających nad zburzeniem Jerozolimy, kobiety bowiem nie mogą być widziane przez modlących się Żydów. Z sklepienia zwisają stare, gotyckie lichtarze. Skrzynka thory dotychczas jest zasłonięta drogocennym gobelinem, a na frontowej stronie synagogi do dziś dnia stoi opuszczone krzesło, na którym siedział zawsze rabin - cudotwórca Löw a krzesło to stoi opuszczone od chwili, gdy twórca „Golema“ zasiadł na niem po raz ostatni. Od tego czasu upłynęło 324 długich lat... W pobliżu wejścia wznosi się ku górze stary czerwony sztandar; na nim widnieje gwiazda Dawida, ze spiczastym kapeluszem i hebrajskim napisem. Chorągiew ta była noszona podczas wielkich uroczystości na dziedzińcu żerdziach przez bractwo żydowskie. Pochodzenie chorągwi nie jest ściśle znane. Rzekomo ma ona pochodzić z czasów Karola IV. Inni znów twierdzą, że darował ją Żydom Ferdynand III za męstwo (?) okazane podczas obrony Pragi przed Szwedami. Przewodnik po synagodze, sprytny żydowin, beczelnie też objaśnia, że kapelusz wyszyty w środku sześciokątnej gwiazdy jest kapeluszem szwedzkiego wojownika. Żydzi sądzą, że legenda ta się utrzymała.

W pobliżu synagogi wznosi się żydowskie muzeum, które zostało otwarte krótko przed wojną światową. W ciągu kwadransu możemy się tam zapoznać z historią praskiego żydostwa. Rytualne przedmioty, lichtarze, skrzynki dla thory, wieszadła, rękopisy, portrety Żydów praskich, przywileje praskiej gminy żydowskiej, dokumenty i t. p., oto wszystko, co w tem muzeum się znajduje.

W końcu idziemy do ponurego,

rozległego ogrodu, gdzie stoje dziesiątki tysięcy nawpół zapadłych, pochylonych, mchem porośniętych nagrobków.

Groby usypane są w dziewięciu warstwach, rytuał bowiem nie pozwala ruszyć prochów zmarłego ani nagrobka. Gdy miejsce, przeznaczone na cmentarz, okazało się niewystarczające, zasypywano całą powierzchnię wraz z nagrobkami. Kto więc wie, co cmentarz ten ukrywa w swem wnętrzu. Obecnie najstarszy jest nagrobek Abigdora Karo z roku 1439. Dalej widzimy liczne nagrobki, gdzie nie tylko napisy ale i wyryte symbole mówią o przynależności zmarłych do wybitnych rodzin. Podnie-

sione ręce głoszą, że tu spoczywają prochy bezpośrednich potomków Arona, konwia jest znakiem pokolenia Lewi a winogrona świadczą o pochodzeniu ze szczeru Izraela.

Ale pierwszym nagrobkiem na tym cmentarzu jest ten, pod którym spoczywa głośny rabin, żyjący w Pradze w epoce rudołfińskiej. Nagrobek z obrazem lwa, jaki znajdował się również na domu nieboszczyka, głosi potomkom, że po sławnej pielgrzymce życiowej znalazł tu swój odpoczynek rabbi Jehuda ben Bezael Löw. Do grobu tego legendarnego twórcy tajemniczego Golema odbywają się pielgrzymki Żydów z całego świata. Na nagrobku jego widać też drobne kamienie, które nanosili tu jego współwyznawcy z najodleglejszych kończyn kuli ziemskiej.

Dr. W. F.

Fałszywe pogłoski o śmierci króla angielskiego

Król Jerzy cieszy się najlepszym zdrowiem i przebywa obecnie na polowaniach w Szkocji

Londyn, 29. 8. (PAT.) W dniu wczorajszym Ameryka zaalarmowana została wiadomością o śmierci króla angielskiego Jerzego. Pogłoskę tę puściła podobno kanadyjska stacja radiowa w Toronto. Zanim nadeszło zaprzeczenie, gmachy rządowe w Kanadzie wywiesiły na znak żałoby flagi opuszczone do połowy masztu. Mimo śledztwa nie zdołano ustalić źródła fałszywej wiadomości. Według ko-

respondenta nowojorskiego „Daily Expressu“ pogłoska ta została puściła przez jeden z dzienników w Toronto, którego redaktor jakoby usłyszał tę wiadomość podczas audycji radiowej.

Król Jerzy bawi obecnie na zamku Balmoral w Szkocji, cieszy się najlepszym zdrowiem i bierze codziennie udział w polowaniach na głuszcę.

Katastrofalna powódź w Chinach

Dziesiątki tysięcy mieszkańców straciły cały swój dobytek Ludności wielu osiedli grozi śmierć głodowa

Londyn, 29. 8. (Tel. wł.) — Z Szanghaju donoszą, że z terenu objętego powodzią, nadchodzą coraz bardziej alarmujące wiadomości.

Wylew rzeki Jang-Tse jest największą katastrofą tego rodzaju od lat 50. Koło Kan-su wielka tama została przerwana. Ogromne ilości wody zalaty znaczne przestrzenie gruntów uprawnych. Szeręg miejscowości jest całkowicie odciętych od świata, a ludność tych osiedli skazana jest na śmierć głodową. Dziesiątki tysięcy rodzin właścicieli straciło cały swój dobytek i

musiało ratować się ucieczką do innych części kraju. Powódź wyrządziła ogromne szkody w prowincji Ho-Nan. Władze poleciły oddziałom wojskowym wzięcie udziału w akcji ratowniczej. Koło Tsi-Nan, głównego miasta Szantungu, woda osiągnęła poziom zaledwie o kilka cali niższy od tamy. Miastu zagraża bezpośrednie niebezpieczeństwo powodzi. Ludność, ogarnięta paniką, ucieka w głąb kraju.

Wobec braku odpowiednich środków lokomocji i trudności komunikacyjnych w okolicach, dotkniętych klęską powodzi, panuje nieopisany chaos.

Hitlerowcy wprowadzili Czecha z terytorjum Szwajcarii

Interwencja rządu szwajcarskiego w Berlinie

Wiedeń, 29. 8. (Tel. wł.) Z Berna szwajcarskiego donoszą o niesłychanym wypadku naruszenia granicy przez niemieckie bojówki hitlerowskie.

Mianowicie w pogranicznym kantonie Szafuzy ajenci hitlerowscy przekro-

czyli granicę i wprowadzili przemocą obywatela czechosłowackiego, Hermana Webera, spędzającego wakacje w Szwajcarii. Na krzyk ofiary gwałtu hitlerowskiego nadbiegł strażnik szwajcarski, którego odstraszone groźbą użycia bro-

ni. Wobec tego strażnik zawezwał na pomoc kilku funkcjonariuszów szwajcarskiej straży celnej. Pomoc ta przybyła zapóźno, gdyż Webera przeprowadzono już przez granicę niemiecką i wsadzono do samochodu, który następnie odjechał w głąb Niemiec.

Fakt uprowadzenia w biały dzień obywatela obcego państwa z terytorjum Szwajcarii wywołał wśród miejscowej ludności ogromne wzburzenie. Władze szwajcarskie wszczęły w tej sprawie energiczne śledztwo.

Berlin, 29. 8. (Tel. wł.) W sprawie uprowadzenia z terytorjum szwajcarskiego Czecha Webera rząd szwajcarski interwenjował w Berlinie. Władze niemieckie stwierdzają w komunikacie urzędowym, że istotnie uprowadzenie takie miało miejsce i twierdzą, że chodzi o Webera, który trudnił się przemysłem.

Odpowiednie czynniki wszczęły w tej sprawie d. . . . .

Obławy policyjne w Niemczech

Berlin, 29. 8. (PAT.) Dalsze obławy policyjne i rewizje u komunistów doprowadziły do nowych licznych aresztowań.

W Essen zatrzymano 14 osób, oskarżonych o prowadzenie nielegalnej działalności i wskrzeszenie tajnej organizacji Rote Hilfe. Z tego samego powodu aresztowano w Dortmundzie 7 osób, którym wytoczono sprawę o zbrodnię zdrady głównej. W Recklinghausen wykryto również nielegalną organizację. Aresztowano 26 przywódców. W Wuppertal aresztowano 40 osób. Pod Sztutgardem znaleziono większą ilość broni, ukrytej przez komunistów. W arsenale tym znajdowały się 28 karabinów.

Napad rabunkowy i morderstwo

Lwów, 29. 8. (PAT.) Ubiegłej nocy w Mościskach nieujawnieni dotychczas sprawcy wtargnęli w celach rabunkowych do domu dwu handlarek, matki i córki, nazwiskiem Schlaf, zamordowali je siekierą i zwałki okrutnie zmasakrowali. Rabusie w poszukiwaniu łupu przetrzasnęli całe mieszkanie a następnie podpalili domek celem zatarcia śladów. Ogień został jeszcze w ciągu nocy zauważony przez sąsiadów i ugaszony. Na miejsce przybyła komisja sądowo - lekarska i funkcjonariusze P. P. z Przemyśla.

Dochodzenia w kierunku wykrycia sprawców zbrodni, która wywołała w miasteczku i okolicy niezwykłe poruszenie, prowadzi komenda P. P. w Mościskach.

POPIERAJCIE TANIE KUCHNIE BO ONE KARMIA WSZYSTKICH GŁODNYCH!

Przepowiednia pogody na środę: Po rannych mgłach lub oparach pogoda słoneczna i ciepła. Temperatura do 25 st. Słabe wiatry miejscowe lub cisza.

WAGŁAW NIEZABITOWSKI

GOLFSZTREM

FANTAZJA

(Ciąg dalszy).

37)

— Wiedziałem, że do tego ślubu dojść nie może! I dlatego byłem zupełnie spokojny. Jechałem jako świadek ślubu, wiedząc, że się nie odbędzie, chociaż, przyznam, śpieszno było do niego oblubienicy... oj, śpieszno! Sto kilometrów... dwieście... trzysta gotowa była zrobić, aby znaleźć się przy ołtarzu! Ale Pan Bóg istnieje przecież i...

Podhorski, który od paru minut upatrywał w tłumie wysokiej postaci właściciela garażu, przerwał mu zgorzonym tonem.

— Więc jakto! więc zdaniem pana sam Bóg rozbił limuzynę... Bóg zabił lady... poranił szofera! Bluźnisz pan!

Wiechecki pozostał niewzruszony. Po dawnemu gonił wzrokiem kółka i pasma dymu.

— Głupsi, mój chłopcze! Gdzieżby Bóg zajmował się sam takimi drobiazgami! Prostu zawołał jakiegoś pośredniego świętego i szepnął mu do

ucha: „Mój kochany! Ukreśl pociechu leb tej babie, bo stoi na przeszkodzie dwóm zacnym ludziom, którzy pracują nad odwróceniem zła na ziemi“. Ot i koniec! Wiadomo, że taki święty — dodał śmiejąc się — musiał rozkaz wypełnić.

— Et... bajdurzysz pan! — zirytował się Stefan. Wstał i skierował się w stronę garażu.

W pół godziny później samolot, natykawszy się oliwy, zatoczył nad miasteczkiem jedno i drugie kolo i nagle poszybował w tę stronę, skąd przybył.

— Waszyngton! — zdziwił się, sposzregłszy to Wiechecki.

Podhorski w milczeniu skinął głową.

Nie było jeszcze wpół do trzeciej, gdy Podhorski wpadł jak sęp na odzwierne go pałacyku Twyforda.

— Czy Adams oddał miss Twyford mój list? — pytał, czując, że nogi ślaniają się pod nim.

Odzwierny zmieszał się. Przyszło mu na myśl, że nie pojął polecenia lotnika.

— Nie... pan kazał mi oddać list miss, gdy będzie wracała z wykładów. A to nastąpi dopiero za dobre pół godziny.

Podhorski wziął list i zredagował drżącą ręką depezę do Twyforda tej

treści, że wobec zauważonego w motolrze samolotu defektu zawrócił z drogi, nie mogąc brać odpowiedzialności za bezpieczeństwo lotu.

Polecił odzwiernemu wysłać to natychmiast do New Yorku i powlókł się do siebie na górę. Tam, nie czytając listu, podarł go zawzięcie na małe kawałeczki.

Wreszcie śmiertelnie znużony nieprzespaną nocą i przebytymi wrażeniami wczorajszego i dzisiejszego dnia, zasnął jak kamień.

Na przeciwległej zaś peryferji miasta w skromnym hoteliku Wiechecki popijał małymi haustami whisky i przeglądał szczegółowo fotografie pozostawione przez Stefana u niego dla wszelkiego bezpieczeństwa. Snuł plan dalszej działalności anti - twyfordowsko-wartingtońskiej.

CZĘŚĆ DRUGA.

Rozdział VIII.

Było to pod koniec pierwszego roku prezydentury Johatana Hilla, uważanego powszechnie za narzędzie w ręku Twyforda, który został sekretarzem stanu do spraw zagranicznych.

Oburzało to innych potentatów finansowych i nasuwało tysiące przypu-

szczeń, nieraz bardzo krzywdzących dla obu dostojników, lecz po szeregu miesięcy przekonano się, że Twyford wpływ swój kieruje wyłącznie na sprawy polityczne, częstokroć z jawną szkodą dla swych osobistych interesów.

Twyford nie robił sobie nic z nikogo. Gdy udzielał wyjaśnień kolegom swym w gmachu Kongresu, był tak spokojny, głos jego brzmiał tak pewnie i przekonująco, że najbardziej oporni lub niezdecydowani wzrędem jego poglądów po krótkiej dyskusji stawali się jego najzarliwsi zwolennikami.

Przedstawiciele państw europejskich, tocząc z nim urzędową rozmowę, nigdy nie wiedzieli, które zdanie Twyforda nosi w sobie prawdę, a które fałsz.

Odrazu wyraźnie zaznaczył swe stanowisko względem interesów Starego Świata.

— Nie chcemy nic o was wiedzieć! — wypalił ambasadorowi Italji, hrabiemu di Teuda. — Dość mamy dziadów u siebie!

Hrabia podniósł się i skinąwszy lekko głową, opuścił gabinet Twyforda.

Całe popołudnie i całą noc latały kablogramy pomiędzy Rzymem a Waszyngtonem.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Prowokacyjne wyroki sądów gdańskich

Gdańsk, 29. 8. (PAT). Przed sądem gdańskim odpowiadał nauczyciel polskiej szkoły handlowej w Gdańsku. obywatel polski Malanowski który 29 czerwca rb., w dniu „Święta Morza” zatrzymany został na dworcu przez policję gdańską pod pretekstem stawiania obooru władzy.

Bójka rodzinna

W mieszkaniu Marcina Mędrachowskiego przy Górnej Wildzie 29 powstały od dłuższego czasu kłótnie. Przyczyną zatargów były nieporozumienia pomiędzy małżonkami, zwłaszcza, że M. był od dłuższego czasu bez pracy. Wczoraj, wróciwszy do domu, M. wszczął z żoną kłótnię. Po chwili powstała bójka, do której wmixszał się brat żony. Mędrachowski pobito tak silnie, że musiało interwenjować pogotowie. Dyżurny lekarz po opatrzeniu 8 ran przewiózł M. do szpitala miejskiego.

Pies przyczyną pożaru

Łódź, 29. 8. (BP). We wsi Niemyśłów w pow. łaskim spłonęła zagroda Marcina Gorzelickiego, składająca się z domu, obory, stodoły i szopy. Ponadto zniszczone zostały zbiory i maszyny. Straty obliczono na 10.000 zł.

Jak ustalono, pożar zaproszył pies, który wylegiwał się pod piecem. Miaowicie z powodu wypadnięcia węgla na psie zapaliła się sierść a wystraszone zwierzę wpadło do obory, gdzie zajęła się od niego słoma.

Niebywale powodzenie arcyfilmu

„Adjutant Jego Wysokości“

Wyświetlany obecnie na ekranie „Słońca” przepyszny, arcywesoły film czeski p. t. „ADJUTANT JEGO WYSOKOŚCI” z niezrównanym komikiem Vlastą BURIANEM — pomimo pięknej pogody — cieszy się olbrzymim i zasłużonym powodzeniem! Codziennie sala „Słońca” zapełniona jest po brzegi a rozbawiona publiczność zaśmiewa się do łez z przygód Buriana! Bez przesady stwierdzić można, że „Adjutant Jego Wysokości” — to bezsprzecznie najwesełsza komedia, jaką w tym roku oglądaliśmy na ekranie „Słońca”. Pomimo olbrzymiego powodzenia kapitalny ten film czeski — wyświetlany będzie nieodwołalnie jeszcze tylko 3 dni — poczem ustąpi miejsca nowej premierze, jaką będzie prześliczny film „Foxy” z Janet Gaynor i Charles Parrellem p. t.: „DZIEWCZE Z KRAINY BURZ”.

Kto chce więc spędzić 2 rozkoszne godziny, kto chce usmiać się do łez — niech korzysta z ostatniej sposobności i spieszy do Słońca! portj. 550

TEATRY

Z Teatru Polskiego

Dzisiaj premiera najnowszej komedji St. Krzyżewskiego „Uśmiech Hrabiny”, niegranej dotąd poza Warszawą, a cieszącej się dużym powodzeniem. Reżyserja Janusza Nowackiego. Dekoracje Z. Szpingera.

Z Teatru Nowego

W sobotę rozpoczyna gościnne występy znakomity artysta Karol Adwentowicz w swej najlepszej kreacji Pana Bachelet w sztuce Pagnola p. t. „Handlarz sławy”. Reżyseruje p. Artur Kwiatkowski.

Z Komedji Muzycznej

Jutro po raz ostatni przemila burleska „Panna z Chwaliszewa” z Hanką Wańską w roli głównej.

Z Teatru Narodowego

(ul. Fr. Ratajczaka 21)

W niedzielę, 3 września, o godz. 16, po raz pierwszy świetna sztuka historyczna p. t. „Jan III Sobieski pod Wiedniem”. Tegoż dnia o godzinie 20 uroczyste otwarcie sezonu 1933-34 sztuką Słowackiego p. t. „Mazepa” z Władysławem Brackim w roli głównej. Bilety nabyć można w firmie A. Szrejbrovski, ul. Gwarna 20, od 50 gr do 2 zł.

Z „Teatru za 50 groszy“

Dzisiaj po raz ostatni pożegnalna rewijska retrospektywna p. t. „Zegnajcie nam”, w której to rewji świetny zespól z Sokółowską, Kozłowską, Soboltówną, Sempolińskim, Sulimą i Wojnarem na czele żegna się z publicznością poznańską.

Malanowski zauważył krytycznego dnia że kilka osób w ubraniach cywilnych fotografuje przejeżdżające do Gdańska pociągi polskie oraz Polaków, będących na dworcu. W mniemaniu, że chodzi tu o wywiad wojskowy, Malanowski zasłonił ręką aparat fotograficzny, uniemożliwiając dalsze dokonywanie zdjęć. Wskutek tego został on siłą sprowadzony na odwach policyjny, skąd

Nauczyciel gdański znęca się nad polskimi dziećmi

Młodzież naszą kijem zmusza się do wstępowania do organizacji hitlerowskich

Gdańsk, 29. 8. (PAT). W szkole senackiej dla Polaków gdańskich w Oruni nauczyciel gimnastyki Renk usiłował zmusić polskich chłopców do wstępowania do hitlerowskiej organizacji młodzieży. Gdy chłopcy sprzeciwili się temu, Renk polecił czterem z nich zgłosić się do niego po lekcji. Wiedząc, czem to grozi, chłopcy nie stawili się. Na następnej lekcji z pośród wspomnianych czterech uczni obecny był tylko jeden, Bernard Ptach. W czasie lekcji nauczyciel Renk obił Ptacha kijem po dłoni tak brutalnie, że chłopak miał na dłoni, jak stwierdza świadectwo lekar-

dopiero dzięki interwencji władz polskich po 6 godzinach wypuszczono go na wolność. Na policji Malanowski dowiedział się, że zdjęcia fotograficzne dokonywane na dworcu były przez gdańską policję śledczą.

Prokurator wniósł o karę grzywny w w sokości 100 guldenów, natomiast sędzia wydał wyrok, skazujący Malanowskiego na 2 miesiące więzienia bez zamiany na grzywnę, twierdząc, że oskarżony zachowywał się prowokacyjnie.

skie, wielkie pęcherze. Renk oświadczył chłopcu przytem, że „tym prawdziwie niemieckim kijem” nauczy go słuchać rozkazów. Nauczyciel groził poza tem, że pozostali chłopcy dostaną „drugą porcję”, skoro się tylko zjawia.

W związku z tem brutalnym zachowaniem się nauczyciela rodzice poszkodowanych chłopców wystosowali pismo do Macierzy Szkolnej, w którym stwierdzają, że nie dopuszczają, aby ich dzieci usiłowano wciągnąć do szeregów hitlerowskich i proszą o wszczęcie odpowiednich kroków wobec Senat.

Aresztowanie szajki zuchwałych szantażystów

którzy terroryzowali w Warszawie różne firmy i osoby, pozostające na poważnych stanowiskach

Warszawa, 29. 8. (Tel. wł.). Władze śledcze zajęte są likwidowaniem bandy aferzystów, którzy pod szyldem „Ajencji prasowo-ekonomicznej” uprawiali od dłuższego czasu niezwykle zuchwałe szantaże.

Spółka aferzystów, wyspecjalizowana w operacjach wydawniczych, ukryła się pod szyld „Ajencji” a jednocześnie posiłkowała się legitymacjami kilku pism warszawskich, dla których zbierała ogłoszenia. Okazało się, że „ajencja” wyszukiwała okazje do wymuszania od różnych osób lub firm okupów za tuszowanie w prasie niemiłych dla tych osób przygód i spraw. Oszuści byli w pomysłach niewyczerpani. Szantażowali wielkie towarzystwo samochodowe, w którym nieuczciwy urzędnik popełnił defraudację, szantażowali pewnego lekarza, który miał wypadek samochodowy, a pragnął uniknąć opisów w prasie, szantażowali lekarza - chirur-

ga z powodu jego niefortunnej operacji. Banda trafiała również do różnych przedsiębiorstw i instytucji, jak np. do Polsko-belgijskiego towarzystwa impregnacji podkładów kolejowych, którego dyrektor za niesumienne dostawy trafił do aresztu śledczego. Gdziekolwiek pochwycili okazję do szantażowania, występowali jako ci, którzy mogą nadać sprawie niepożądany rozgłos lub też mogą wszystko zatuszować. Najzuchwalszym i najczynniejszym aferystą miał być „dyrektor” Jakubowicz. W wielu przypadkach wyludzano wielotyśne sumy.

Wreszcie ostatnie afery nie powiodły się szantażystom i władze śledcze osadziły ich w więzieniu. Śledztwo niewątpliwie ujawni mnóstwo skandalicznych afer, w których jako ofiary figurować będą różne instytucje i ludzie stojący na poważnych stanowiskach.

Jeszcze o „Wyprawie wiedeńskiej“

Uroczystości 250-lecia „Odsieczy Wiedeńskiej” zwróca uwagę całego świata na wielkie dzieło oswobodzenia Wiednia. Główną i decydującą rolę w tej dziejowej chwili odegrał król Polski, Jan Sobieski, który, złączony z wojskiem cesarskim, odniósł decydujące zwycięstwo w dniu 12 września 1683 na Kahlenbergu. Odtąd imię króla Jana Sobieskiego i Polski ściśle związane jest z oswobodzeniem Wiednia. Ten udział Polski podkreśla na podstawie nowych źródeł historycznych, świeżo

Część „Wyprawy Wiedeńskiej” weźmie udział w uroczystościach ku czci królów Sobieskiego i Batorego na Węgrzech

Równoległe do uroczystości wiedeńskiej odbędą się również obchody ku czci Sobieskiego i Batorego na Węgrzech. Ministerstwo skarbu przyznało w ostatniej chwili dla uczestników „Wyprawy Wiedeńskiej” pewną ograniczoną ilość bezpłatnych paszportów na wyjazd do Węgier. Część więc uczestników „Wyprawy Wiedeńskiej” może dodatkowo zgłosić swój udział w uroczystościach węgierskich. W nocy dnia 14 września rb. wyruszy wycieczka bezpośrednio z Wiednia, Dunajem, i jeszcze przed południem stanie w Ostrzychomiu, gdzie w miejscowej prymasowskiej Bazylice odbędzie się uroczyste nabożeństwo, po którym nastąpi odsłonięcie pomnika ku czci króla Sobieskiego.

Z Ostrzychomia uczestnicy wyruszą

wydana broszurka Otto Forst Battaglii p. t. „Johann (Jan) Sobieski”. Polscy uczestnicy „Wyprawy wiedeńskiej” zawiozą ją katolikom wiedeńskim jako upominek wspólnych uroczystości.

Powinno stać się ambicją polskiej „Wyprawy wiedeńskiej”, aby jej uczestnicy o ile możności występowali we wszystkich uroczystościach w strajach narodowych. To też kogo stać na to, niech zabierze ze sobą strój narodowy.

piękną drogą Dunajem przez Wyszogród do Budapesztu na uroczystości ku czci Batorego. Dnia 15 września Jego Em. Ks. Kardynał Prymas Polski odprawi tam przed parlamentem węgierskim mszę św. pontyfikalną. Dzień 16 września jest przewidziany na zwiedzenie Budapesztu. Wieczorem tego samego dnia nastąpi wyjazd, 17 września rano stanie wycieczka w Katowicach.

Ze względu na bardzo bliski termin wyjazdu śpieszne zgłoszenia należy kierować do Kancelarii Prymasa Polski w Poznaniu do dnia 4 prz. m. Koszta udziału w tej wycieczce wyniosą w przybliżeniu od 120—150 zł. Zaznacza się, że przyjmuje się zgłoszenia wyłącznie tych, którzy biorą udział w „Wyprawie Wiedeńskiej”.

Powrót robotników sezonowych

Warszawa, 30. 8. (Tel. wł.) Rozpoczął się masowy powrót pracowników sezonowych, zatrudnionych przy robotach rolnych zagranicą. Wróciła znaczna ilość robotników z Francji a przez stację graniczną Zemgale przejechało 2500 robotników z Łotwy. (w)

Kongres dramaturgów i kompozytorów

Warszawa, 30. 8. (Tel. wł.) Międzynarodowa federacja autorów dramatycznych i kompozytorów postanowiła odbyć swój przyszłoroczny kongres w Polsce. W obradach mają po raz pierwszy wziąć udział przedstawiciele Stanów Zjedn. i Sowieckich. (w)

Pożar starożytnego kościoła

Łódź, 29. 8. (BP) W kuźni Draińskiego w osadzie Ostrówek w gminie Skrzynno wybuchł pożar, który przeniósł się na dalsze zabudowania oraz na sąsiedni kościół parafjalny pod wezwaniem Św. Trójcy. Starożytna świątynia, zabytek polskiego budownictwa drewnianego, została doszczętnie zniszczona. Nie zdołano uratować nawet relikwii ani przybiorów kościelnych. Ponadto spłonęły dwa domy i 7 budynków gospodarczych.

Straty obliczono na 100 000 zł.

Wiadomości potoczne

KRONIKA MIEJSCOWA

— W poniedziałek zmarł w Poznaniu nagle na udar serca śp. Maksymilian Krynicki, b. szef prokuratury sądu okręgowego, ostatnio sędzia sądu apelacyjnego.

SPORT

Pływanie

Nadzwyczajne walne zebranie Pozn. Okręgu P. Z. P. wybrało komisję dyscyplinarną w następującym składzie: przewodniczący — Węclawski, członkowie — mr. Skubiszynski (AZS), red. Piotrowski B. (U), Łyszczuk (S) i Knopek (HCP) (wz)

Wioślarstwo

Międzynarodowy kongres wioślarzski, który obradował w tych dniach w Budapeszcie, zdecydował, że regaty o mistrzostwo Europy w r. 1934 odbędą się w Szwajcarii na Czerwonym Jeziorze obok Lucerny.

Tennis

Zapowiedziane spotkanie pomiędzy Bratkim i Warmińskim nie doszło do skutku wobec nieprzybycia Bratka, który grał ostatnio w Bydgoszczy. Prawdopodobnie Bratek pozostanie w Bydgoszczy na stałe, gdzie ma wstąpić do tamtejszej „Polonii”. Odbyło się natomiast spotkanie Warmiński — Bełdowski, zakończone sensacyjną porażką Warmińskiego w stosunku 6:3, 2:6, 9:7. Warmiński widocznie lekceważył sobie przeciwnika, który w bieżącym sezonie znajduje się w doskonałej formie i miał swój dobry dzień. Gra była naogół ciekawa, prawie cały czas prowadzona z głębi kortu. Publiczności stosunkowo dużo. (wz)

BACZ, BY TWOIM BYŁO CELEM BYĆ I ZWIERZĄT PRZYJACIELEM!

KALENDARZYK

Środa, 30 sierpnia 1933.
Słońce: wschód 5,00; — zachód 18,46; —
długość dnia 13 godz. 46 min.
Księżyc: wschód 16,40; — zachód 23,18; —
po pierwszej kwadrze.
Kal. rzk.: Róża Lim. P., Feliks M.; jutro
Rajmund W.
Kal. słow.: Szczęsny; jutro Świętosław.

Zebrania

Dzisiaj o 17 Cech Mistrzów Cukierniczych w cukierni al. Marcinkowskiego 8;
Jutro o 19 Stow. Rodzinne (Św. Marcin) w salce parafjalnej;
o 20 Pozn. Tow. Oratoryjne — próba w sali konserwatorium przy ulicy Wrocławskiej 16;

TEATRY:

Teatr Polski: Dzisiaj — „Musisz się ze mną ożenić”.
Teatr Nowy: Dzisiaj — Teatr nieczynny.
Komedja Muzyczna: Dzisiaj — „Panienska z Chwaliszewa”.
Teatr za 50 groszy: Dzisiaj o 20 — Rewija „Zegnajcie nam”.

Krwawa walka chłopów z cyganami o niewidomą dziewczynkę

Chłopi zniszczyli obóz cygański i zabili rodziców nieszczęśliwego dziecka

Białogród, 29. 8. (Tel. wł.) Do gminy Varvarin przybył obóz cygański, który niebawem otoczyły miejscowe kobiety i dzieci a jeden z gospodarzy oświadczył, że niewidoma, dziewięcioletnia dziewczynka, znajdująca się w obozie cyganów, jest jego córką, swego czasu przez cyganów porwaną i oslepioną. Wkrótce dokoła obozu zebrało się przeszło 3000 ludzi, wznoszących przeciwko cy-

ganom wrogie okrzyki. Wówczas jeden z cyganów, ojciec niewidomej dziewczynki, obawiając się zemsty tłumu, począł z dzieckiem uciekać. W kierunku cygana posypał się grad kamieni, który zabił go na miejscu. W międzyczasie przybyli żandarmi i aresztowali matkę niewidomego dziewczęcia. Podniecony tłum wydarł ją żandarmom i zamordował. W czasie zajść zniszczono wozy cy-

gańskie i pozabijano osy pociągowe. Dziewczynkę odprowadzono na posterunek policji, gdzie stwierdzono, że była ona rzeczywistie dzieckiem zamordowanych rodziców.

Władze policyjne aresztowały około 20 chłopów, którzy byli uczestnikami napaści i krwawej walki z cyganami.

Gaz łzawiący w żydowskiej restauracji

Paryż, 29. 8. (PAT). Do jednej z restauracji żydowskich w czasie obiadu rzucono szklane naczynie, wypełnione łzawiącym gazem. Goście i służba musieli opuścić restaurację. Działanie gazu było tak silne, że z sąsiedniego magazynu robotnicy musieli uciec na ulicę.

Straż ogniowa, wezwana przez władze policyjne, przystąpiła do usunięcia gazu z sali restauracyjnej za pomocą specjalnych przyrządów.

Szajka handlarzy żywym towarem

Piotrków, 29. 8. (Tel. wł.). W ciągu najbliższych tygodni w sądzie okręgowym w Piotrkowie odbędzie się sensacyjna sprawa szajki żydowskich handlarzy żywym towarem. Na ławie oskarżonych zasiądzie z górą 100 osób. Szajka ta prowadziła handel kobietami nie tylko w Polsce lecz i zagranicą. Część członków tej szajki znajduje się w więzieniach w Niemczech, Austrii i w innych krajach.

Większość członków tej szajki rekrutuje się z mieszkańców Piotrkowa.

Przyzwyczajanie.

— Nie pojmuję doprawdy jak możesz patrzeć mi jeszcze w oczy!
— Można się przyzwyczaić do wszystkiego. (Titz-Bits).

KRONIKA GOSPODARCZA

Ministerjum komunikacji zarządziło umorzenie kar i odsetek za zwłokę w płaceniu podatku drogowego w latach 1931-32 i 1932-33. Zarządzenie to obejmuje także kary z tytułu opłat od reklam na drogach publicznych. (w)

GIEŁDA WARSZAWSKA

z dnia 29. 8. 1933 r.

	Dewizy:		
	trans.	sprzed.	kup.
Belgia	124,85	125,11	124,49
Gdańsk	173,80	174,23	173,37
Holandja	360,70	361,60	359,60
Londyn	28,60	28,75	28,45
N. Jork kabeł	6,27	6,31	6,23
Paryż	35,02	35,11	34,93
Praga	26,51	26,57	26,45
Szwajcaria	172,85	173,28	172,42
Włochy	47,20	47,43	46,97
Berlin	213,12		

Tendencja przeważnie słabsza.

Papiery wartościowe i obligacje:

3% poz. bud.	38,35
4% poz. inwest. ser.	110,00
6% poz. dolarowa	60,50
4% poz. premj. dol.	48,25—48,00
7% poz. stabiliz.	51,00—50,63
10% poz. kolejowa	103,50

Tendencja przeważnie słabsza.

Akcje w złotych:

Bank Polski	85,00—84,00
Lilpop	11,50
Starachowice	10,25—10,15

Tendencja przeważnie utrzymana.

PŁODY ROLNICZE

Zboża i nasiona oleiste za 1000 kg. reszta za 100 kg

Berlin, 29. 8. 1933 r.

Pszonca marchwijska	173,00—175,00
Tendencja stała.	
Zyto march.	141,00—143,00
Tendencja stała.	
Zyto z okolic Warty i Noteci cif. Berlin kup.	152,75
Tendencja stała.	
Jęczmień browarowy	166,00—176,00
Tendencja stała.	
Owies march stary	135,00—141,00
Tendencja stała.	
Owies march nowy	123,00—130,00
Tendencja stała.	
Mąka pszenna	22,50—26,25
Tendencja spokojna.	
Mąka żytnia	19,25—21,25
Tendencja spokojna.	
Otręby pszenne w popycie	9,40—9,50
Otręby żytnie	8,60—8,90
Tendencja stała.	
Rzepak	310,00—320,00
Tendencja spokojna.	
Groch Victoria	29,00—33,00
Groch drobny jadalny	23,50—24,50
Groch pastewny	13,50—15,00
Wyka	14,25—16,00
Kuchy lniane 37%	14,90—15,10
(włącznie dodatek monopolowy)	
Kuchy z orzecha ziem. 50%	14,90—15,00
(włącznie dodatek monopolowy)	
Kuchy mielone 50%	15,50
Wytłoki suche	8,60
Srót Soja ekstrahowany 46% loco Hamburg	13,30—14,00
(włącznie dodatek monopolowy)	
Srót Soja ekstrahowany 46% loco Szczecin	14,30
Słoma ż. pras. drut.	0,45—0,60
Słoma p. pras. drut.	0,35—0,50
Słoma owsiana pras. drut.	0,35—0,50
Słoma jęczmienna drut.	0,35—0,50
Słoma ż. długo wiązana	0,70—0,90
Słoma ż. pras. sznur.	0,40—0,60
Słoma p. pras. sznur.	0,35—0,45
Sieczka	1,20—1,40
Siano handlowe suche	1,10—1,40
Siano dobre I pokosu	1,90—2,00
Lucerna luzem I pokosu	2,30—2,70
Tymotka luzem	2,40—2,75
Siano koniczynowe I pokos.	2,30—2,70
Siano mielitz luzem z nad Warty	1,50—1,85
Tendencja stała.	
Ogólna tendencja stała.	

Za ogłoszenia i reklamy odpowiada administracja w osobie Antoniego Leśniewicza w Poznaniu.

W kraju i w świecie

— W Newhaven, w stanie Connecticut, załamał się pomost, z którego kilkuset widzów przyglądało się zawodom pływackim. 150 osób wpadło do wody. Większość udało się uratować, kilka osób jednak utonęło. W akcji ratunkowej brała udział policja, straż ogniowa i załogi statków portowych.

Angielska pływaczka, miss Mowry, licząca lat 22, przepłynęła kanał La Manche w ciągu 15 godzin 45 min. — Jest to pierwsze od r. 1930 przebycie kanału w pław.

— „Evening Standart” donosi, że pułkownik Celery, kierownik laboratorium w muzeum sztuk pięknych w Paryżu, stracił oko podczas oglądania

drewnianej statuetki, pochodzącej z grobu Tutankhamena. Mianowicie pułkownik oświadczył, że posądek świeci dziwnym blaskiem i poddał go szczegółowym badaniom. Wkrótce po oględzinach poczuł on ból w lewym oku i stopniowo zaniewidział. Fakt ten wywołał wiele komentarzy. Według legendy, mumia Tutankhamena i przedmioty, pochodzące z grobu tego faraona, mają posiadać tajemnicze własności i powodować tragiczne wypadki.

Mimo niesprzyjających warunków atmosferycznych, dwaj wioślarze niemieccy przepłynęli kanał La Manche w malej łodzi kanadyjskiej.

Kolarz polski we Francji Mietkiewicz z Lens odniósł w tych dniach znaczny sukces, zdobywając Grand Prix okręgu Fourmies.

— Z nurtów Odry pod miejscowością Tworkau wylowiono kilka butelek, zawierających numery wydawanego w Pradze dziennika „Vorwärts”. Według doniesień prasy, stwierdzono, że tą drogą odbywa się kolportowanie tego dziennika z Pragi.

— Prof. Gilstein, dyrektor państwowego zakładu higieny w Warszawie, otrzymał zaproszenie do Rygi dla dokonania ekspertyzy w procesie dwu rodzin o przypadkową zamianę dzieci w zakładzie ginekologicznym. Gilstein, jako twórca metody badań grup krwi, ma przeprowadzić ekspertyzę krwi dla sądu celem rozstrzygnięcia sporu, do której rodziny ma należeć dziecko.

KRONIKA FILMOWA

Miła niespodzianka

czeka wszystkich bywalców kinowych w środę, 30 sierpnia br., w którym to dniu kina „Apollo” i „Metropolis” otwierają nowy sezon. W związku z tem. poczyniono w obu kinach szereg zmian, ulepszeń i udogodnień. Sale zostały odnowione, przeprowadzono nowe oświetlenie, uzupełniono wentylację, słowem: zrobiono wszystko by zadowolić najszerze wymagania P. T. Publiczności. Specjalną uwagę zwracamy na kino „Metropolis”, które zaprezentuje się w nowej szacie i zaprowadza doniosłą zmianę, mianowicie wyświetlanie programów o godz. 4,15, 6 i 8-mej. W tym sezonie potwierdzi się znów fakt, że kina „Apollo” i „Metropolis” są najtańsze i mają najlepsze programy!!
nr 5060

Notowania dewiz z dnia 29 sierpnia 1933

(Obsługa radiotelegraficzna P. A. T-icznej)

Dewizy	Stopy dyskont	Parytet w złocie	Notowania za	w Warszawie	Gdańsku	Berlinie	Londynie	Nowym Jorku	Paryżu	Pradze	Zurychu	Wiedniu
Warszawa	6	—	100 zł	—	57,49	47,00	28,50	16,05	—	379,00	57,80	78,85
Poznań	6	—	100 zł	—	—	47,00	—	—	—	—	—	—
Gdańsk	4	173 52	100 Gd gld	173,50	—	—	—	—	—	684,00	—	—
Berlin	4	212 34	100 R M	212,32	122,28	—	13,35	34,10	608,00	805,00	123,075	168,30
Belgia	3 1/2	123 94	100 belg.	124,85	71 68	58,49	22,55	19,95	353,25	—	72,10	—
Bukareszt	7	172 —	100 l.	—	—	2,488	537,50	—	15,15	—	3,08	—
Budapeszt	4	155 90	100 pengo	—	—	—	26,70	—	—	—	—	124,295
Holandja	3 1/2	358 31	100 gld hol.	360,70	207,19	169,23	7,915	57,45	1029,00	13,635	208,45	285,10
Kopenhaga	3 1/2	238 88	100 k d.	—	73,13	59,99	22,335	20,25	—	483,00	73,90	100,25
Londyn	2	43 38	1 funt szterl.	28,60	16,42	13,41	—	4,545	81,30	108,10	16,54	22,61
Nowy Jork	2 1/2	8,91 41	1 dolar	6,27	3,5964	2,937	456,25	—	17,71	23,65	3,62	493,50
Paryż	3	34,92	100 fr franc.	35,02	20,13	16,435	81,40	5,585	—	132,35	20,3725	27,73
Praga	4 1/2	180,62	100 k cz.	26,51	15,22	12,42	107,50	4,25	75,70	—	15,331	20,955
Rzym	4	172 —	100 l.	47,20	—	22,14	60,50	7,50	134,60	178,55	27,29	37,235
Szwajcaria	2	172 —	100 fr szwajc.	172,85	99,40	81,02	16,50	27,50	493,12	653,00	—	136,70
Sztokholm	3 1/2	238 88	100 szw.	—	84,32	69,23	19,38	23,40	—	553,50	85,30	114,20
Wiedeń	5	125 43	100 szyling.	—	—	47,95	30,00	16,05	—	475,00	56,60	—

TANIO TANIO
Uspalun, Germisam, kamień niebieski
oraz wszelkie środki do zaprawy zboża najkorzystniej w
DROGERJI WARSZAWSKIEJ
Poznań, 27 Grudnia 11. Tel. 20-74

Bardzo staniały
anodówki. Jeszcze zwiększona pojemność! Jeszcze doskonalsza technika produkcji. Fabryka ogniów Mat, Poznań, Składowa 5/7.

Farby — lakiery — pokosty
po cenach fabrycznych tylko
Wielkie Garbary 39, telefon 53-26 ng 4 751
Fabryka Lakerów i Pokostów
Biel cynkowa 1 kg. 60 gr. Emalja biała 1 kg. puszka 2, — zł

Przedpłata na miesiąc wrzesień 1933 roku za oba wydania razem w Poznaniu w ekspedycji zł 3,20, w agencjach w mieście zł 3,50, z odnośnikiem do domu w Poznaniu zł 3,70, z odnośnikiem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4,14, kwartalnie zł 12,40, pod opaską miesięcznie w Polsce zł 7,50, w innych krajach zł 9,50. W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przeskód w zakładzie strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma a abonent nie ma prawa domagania się niedostarczonego numeru lub odszkodowania.
W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami materiał poświęcony danej uroczystości.
Telefony do Redakcji i Administracji: 4461 1476 3307. 3524. 3525. 4072. w niedzielę, święta i nocą tylko 1476 3524 i 4072 filja Stary Rynek 25 55. — P K O Poznań, nr 200 149

1 SPRZEDAŻE

Ostatnia okazja
Wysprzedają reszty z likwidacji naszej filji odbywa się ul. Nowa 6, jak dotąd za połowę ceny. — Wszystkie inne towary 15 proc. upustu. Wiza-Maluszek. Nowa 6. zdr 58 697

Regały
szafy, stoły, pudła składowe. Wiza-Maluszek. Nowa 6. zdr 58 698

Parcela
955 m² — Aleja Wielkopolska. Romana Szymańskiego 2. zdr 57 715

Pianino
Ecke. Woźna 10 podwórce prawo IV. zdr 58 247

Foxteriery
rasowe. Kreta 23, m. 12. zdr 58 096

11 PCKOJE UMEBL.

Pokój
dla mał. Woźna 13 b m. 6 zdr 58 569

Niekrepujący
Patrona Jackowskiego 35 II. prawo. zdr 57 966

Pokój
centralne ogrzewanie utrzymanie lub nie Grotzera 14 m. 3. zdr 58 012

22 ROZMAITE

Mereżkę
ręczna wykonują skuratnie szybko tania. Wielkie Garbary 55. mieszkanie 7. zdr 56 485

Ślubne
zaproszenia najtaniej Ekspres-druk Fredry 6. zdr 705

26 ROZRYWKA

Kino „Sfinks”
wyświetla wielki dramat miłosny „Upadły anioł”. — Od 1 września stała reprodukcja najwybitniejszych filmów dźwiękowych z zastosowaniem najnowszych zdobyczy w kino-technice. portj. 549

27 SZUKA PRACY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych.

Dziewczyna
wiejska z dobrymi świadectwami szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdr 58 332

Dziewczyna
dobrem gotowaniem, dobrmi świadectwami, poszukuje 1. 9. posady lepszym domu. — Oferty Kurjer Poznański zdr 58 275

Starsza
wiejska dziewczyna poszukuje posady z gotowaniem. Oferty do Kurjera Poznański zdr 58 277

Pomocnik
fryzjerski początkujący, damski poszukuje posady zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdr 58 147

Bona
wychowawczyni z pozwoleniem nauczania poszukuje posady do dzieci od lat 3 za skromnym wynagrodzeniem. Oferty Kurjer Poznański zdr 58 888

Kucharka
do jednego lub dwojga osób ewtl. do wszystkiego poszukuje posady od 1. 9. Oferty Kurjer Poznański zdr 58 052